

**Попович Анастасія Олексіївна**  
курсант факультету підготовки фахівців  
для підрозділів стратегічних розслідувань

*науковий керівник:*

**Пісоцька Каріна Олександрівна**  
викладач кафедри адміністративного права,  
процесу та адміністративної діяльності  
Дніпропетровського державного  
університету внутрішніх справ

## **СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИННІВ НЕПОВНОЛІТНІМИ**

За останні роки в Україні злочинність неповнолітніх набула особливої гостроти та посідає найактуальніше місце у суспільстві. На сьогодні суспільство стривожене даною проблемою, що підростаюче покоління вже на початку свого життя, лишає себе займати гідне місце в суспільстві. За спостереженнями останніх років, одну п'яту суспільно небезпечних діянь неповнолітніх вчиняють малолітні, тобто особи, яким не виповнилось 14 років і які не є суб'єктами злочину. Злочинність неповнолітніх є дуже складним явищем, що має відмінності за якісними характеристиками від злочинності вчиненою дорослими [1].

Основною ознакою злочинності неповнолітніх є те, що вона все більш набуває організаційного та групового характеру. Все активніше відбувається процес підпорядкування молодіжних груп організацій злочинності [2]. Ці групи розширюють свої бази завдяки безробітним підліткам, які займаються дрібним бізнесом, неповнолітніх, що звільнилися з місць позбавлення волі, юнаків, які демобілізуються з армії та не знайшли роботи, молоді з малозабезпечених сімей.

Основними причинами вчинення неповнолітніми протиправних дій є відсутність життєвого досвіду, схильність наслідувати дорослих, не завжди позитивний вплив на дітей оточуючого середовища, спроба звільнитися від опіки з боку батьків та вживання шкідливих речовин. [3]

Дуже багато авторів займалися вивченням різних аспектів злочинності неповнолітніх. Наприклад, Галлек вважає злочинність неповнолітніх проявом почуття пригнобленості та нездатності молодої людини перебороти його. Досліджуючи питання групової злочинності серед неповнолітніх, А. Дроздова та І. Коваленко дійшли такого висновку: групові злочини переважно мають корисливі мотивації; злочинність неповнолітніх має тенденцію до «омолодження».

Одним із важливих завдань для зменшення рівня злочинності серед неповнолітніх є встановлення та забезпечення комунікації між службами та

структурами, що забезпечують заступництво та підтримку дітям, особливо тим, хто опинився у важкій життєвій ситуації, включеним до так званої «Групи ризику». Для вирішення цієї проблеми важливо належним чином забезпечити навчальні заклади педагогічними посадами практичних психологів та соціальних педагогів. Профілактична робота буде поєднувати такі засоби, як чуйність до неповнолітніх, постійну готовність прийти йому на допомогу. А це означає, що забезпечення морального здоров'я буде на вищому рівні. [4]

Як показує аналіз судової статистики, стан і тенденції злочинності неповнолітніх свідчать про нагальну потребу організації консолідованих і цілеспрямованих дій суспільства та держави щодо попередження такої злочинності, запобігання її розвитку та зростанню. Тільки протягом 2020 року зареєстровано 335 кримінальних правопорушень, скоєних неповнолітніми, що на 58 або на 14% більше, ніж у 2019 році. Із загальної кількості скоєних злочинів – 130, 79 склали тяжкі та особливо тяжкі.

Таким чином, злочинність неповнолітніх є кримінологічною проблемою, що потребує подальших досліджень із метою розробки комплексних заходів щодо запобігання цьому виду злочинів.

---

1. Головкін Б. М. Злочинність на вулицях та в інших громадських місцях. Б. М. Головкін. Питання боротьби зі злочинністю: зб. наук. пр. Вип. 26. Харків: Право, 2013. С. 87-98.

2. Сметаніна Н. В. Інформаційна модель злочинності в пострадянській кримінології І Н. В. Сметаніна. Порівняльно-аналітичне право : електрон, наук. фах. вид. 2013. № 3-1. С. 327-331.

3. Павлов В. Г. Субъект преступления и уголовной ответственности. СПб., 2015. С. 5.

4. Юзікова Н. С. Злочинність неповнолітніх: особливості, сучасні тенденції та заходи запобігання і протидії їй : моногр. Дніпро : Біла К. О., 2016. – 510 с.